

bil v znamenje zmage že postavil na zidovji dve zastavi (dva konjska repa). Toda Reischah in Salm zapodila sta ga nazaj in vržeta konjska repa v prah, in vsuje se kakor dežja kamenja na sovražnika, krogle žvižgajo in kakor strele švigajo na Turka pšice. Kristijanje so ga podili v šotor nazaj.

Hektor Reischah je bil v železnem oklepu dobro zavarovan zoper krogle, pšice in udarce, katerih znamenj bilo je na njem videti dovolj. Kaj pa stari Salm? — zasmehovaje gledal je na sovražnika, za strel in udarce se še zmenil ni; ura njegova še ni bila prišla.

(Dalje prihodnjič.)

Zabavno berilo.

Predpustnica. *)

Šaljiv prepir med hčerko in materjo.

Hči: Oj, preljuba mam'ca vi,
Česa mi srcé želí,
Dobro vam je znano,
A trdí ste z mano,
Bog daj, da se omožím,
Potler imam, kar želím.

Mati: Moja hči, nikar takó,
Daj skušnjavam tem slovó.
Ti možá bi rada,
Pa si še premlada,
In ne znaš, kaj govoriš:
Zakon težek ima križ!

Hči: Križa jaz se ne bojím,
Ako le možá dobím.
Kuhati znam, presti,
Hišo vem pomesti,
In potrebnih vseh stvari
Naj še mož me priučí.

Mati: Ljuba hči, pomisli vsaj,
Kakov vživa žena raj,
Ki ima pijanca,
Vseh krčmarjev znanca,
Novcem on vsem veter dá,
Žena joče pa domá.

Hči: Mati, skušajte verjet',
Taki niso vsi na svet',
Vem za gospodarje,
Ki cené denarje.
Njih vesele so žené
In po volji vse jim gré.

Mati: Draga hči, počakaj ti,
Nič se v zakon ne mudí,
Mnogo jih žaluje,
Naglost objokuje,
Ti pa lahko se smejiš,
Kakor tičica živiš.

Hči: Brez možá mi ni živét',
Stara že sem dvajset let,
Druge vidim žéne,
Vse so preskrbljéne,
Zvesti jim možjé stregó,
Slednjo spolnijo željó.

Mati: Oj ti živa moja hči,
Zdaj vidim, da druž'ga ni:
Hočeš se možiti,
Prej te ni vtešiti,
Prosi toraj mi Bogá,
Naj ti v zakon srečo dá!

Hči: Hvala bodi zdaj Bogú,
Zaukala bom: juhú!
Dolgo sem prosila,
Vendar zadobila,
Česar mi želí srcé;
Vsaka glej takó za-sé!

Anton Grabič.

Mnogovrstne novice.

* *Strašne nesreče po plazovinah snega se primerjajo letos. Ena najhujih je tista, ki se je na gornjem Štajarskem primerila 17. dne t. m. blizo Marijacelja, ko je ob 5. uri popoldne več ljudi od nekega pogreba šlo domú. S hriba Göller se vsuje plaz in zagrebe 15 ljudi ter neko kajžo, ki je pod hribom stala, vrže v dolino, ž njo vred pa odtrga 80letni gozd tako, da ni zdaj ne sledú ne tirú, kje je poprej gozd bil. 6 oralov zemlje na dolgo in široko je po plazovini pokrito. Ljudje so hiteli nemudoma na pomoč, razkopavali sneg, da bi nesrečnike smrti rešili; al še le drugi dan (18. dne t. m.) na večer so našli dva mrtva, drugih še ne; večidel hišnih očetov.*

* *Da je žganje strup človeku, priča prav očitno dežela Galicija, kjer so posebno Poljci „šnopsarji“ prve vrste. Po natančnih statističnih izkazkih je bilo leta 1874. v Galiciji 23.269 žganjarij (šnopsarij), tedaj na vsacih 233 ljudi po ena. S številom teh žganjarij se popolnem vjema število mrtvih na leto. V tistih okrajih, kjer je največ žganjarij, je izmed 20 prebivalcev eden umrl. Al ni to strašansko dokaz, da je žganje smrten strup človeku?*

Naši dopisi.

Iz Rusije 20. jan. —η.— „Parturiunt montes, nascitur ridiculus mus“ bi se lahko reklo ob Angleškem parlamentu, ki so ga poslednji četrtek odprli, cele tri tedne poprej, nego je to navadno. Vladni Angleški listi so trobili po svetu, da ministerstvo ima važne predloge predložiti parlamentu; govorili so o 10 milijonih funtov šterlingov, katere bo ministerstvo tirjalo za priprave na vojsko; celó cesarica-kraljica je začela pisariti vojna pisma in hoditi zajutrkovat k svojim ministrom; zbirali so se razni metingi, ki so ministerstvo izpodbujali z resolucijami, da se postavi krepko na noge na ohrambo Angleško-turških interesov, a tudi vladni protivniki so sklicovali metinge, ki so kovali unim resolucije, Gladston se je oglasil v nekem pismu, da „bo povzdignil svoj glas v parlamentu“; — no! parlament so odprli, in kaj je iz vsega tega? Gladston in Derbi sta drug drugemu povedala, da sta drug z drugim popolnem zadovoljna! Čemu so tedaj Angleži do 17. januarija toliko šumeli? Najbržeje so le hoteli razporežiti muskule svetá k smehu, katerega so hoteli

*) Navadno ne prinašajo „Novice“ pesem več, al to šaljivko so rade vzele poslano jim od gospodarja Antona Grabiča iz Štajarskega, katerega mnogi čitatelji naši še dobro poznajo iz onih „boljih“ časov, ko se je več pelo ko politikovalo. „Predpustnice“ pevec, ki se ni v šoli učil pesmi skladati, ne tekmečuje za pesniško slavo, njegov namen je bralcem našega lista napraviti par veselih hipov, in dvomiti ni, da se vrlemu možu to posreči. Vred.

izbuditi 17. januarija s svojimi mešetarijami, zapisanimi v notah od 12. decembra preteklega leta do 14. januarija tega leta. Oni so se morda bali, da svet se ne bo smejal, ampak jih bo le miloval zavolj take dolgočasne puščobe, s kakoršno so se za pust ošemili pod imenom „Velikobritansko posredovanje med Turčijo in Rusijo.“ Za nas je v imenovanih Angleških notah najbolj važno to, kar je Angleški poročnik pri našem dvoru, gosp. Loftus, pisal 9. januarija svoji vladi, namreč, da po misli kneza Gorčakova je mir mogoče doseči samo z dvema pogojema: „prvič, da Ruska armada gre (namesto premirja) naprej, in drugič, da Turčija mora biti preverjena, da ne prejme od Anglije nikakoršne pomoči.“ Ta odgovor kneza Gorčakova, zapisan v noto Angleškega poročnika na Angleško vlado, je tako ohladil Bekonsfilda in Derbija, da jima že ni treba več za vojne priprave 10 milijonov funtov šterlingov, pa tudi je ohladil prevročo kri Avstrijskih turkofilov.

V Plevni so izkopali iz zemlje že 16 topov, katere je Osman zakopal.

Kaj je boljše, plen v „barbarski“ Rusiji, ali svoboda v „razsvetljeni“ republikanski Franciji? Na to prašanje je dal zanimiv odgovor nek Francoski liberal, zajet v Plevni z Osmanovo Turško armado. Ko se je namreč predstavil v Bogotu — se vé da ne dobrovoljno — naši vojni oblasti ter dokazal, da on je prav za prav dopisnik nekega Francoskega časopisa, so mu ponudili, da kot Francoskega podložnika ga bodo odpravili v Petrograd ter tam ga izročili Francoskemu poročniku, kateri ga bo odpravil v Francijo. Mislili so, da mu bodo Bog vé kako veselje naredili ponudivši mu zastonj vrniti se v domovino, kjer svoboda procvetava. Al Francoski svobodnjak se ni od veselja zasmel, ampak postal je bled kot mrtvaški prt in kolena so se mu zazibala ne v šalo, posebno ko je zvedel, da v spremstvu vélikega kneza je Francoski vojni agent Galjar. Začel je prositi, da bi se mu ne skazale take milosti, in zagotavljal je, da njemu je ljubša vsaka bridkost Ruskega plena, kakor vsa sladost Francoske svobode; dokazavati je celo začel, da on ima vso pravico s Turki vred šteti se za vojnega plenika zato, ker ni samo dopisnik Francoskega časopisa, ampak še posebno Turški oficir v Turški službi pri Turški armadi, in zato, je rekel, mora prositi, da bi mu ne dali svobode in ne poslali ga k Francoskemu poročniku. Čuden svobodnjak je to, so mislili v našem glavnem stanu, ko so slišali molitev svobodnjaka, da bi mu Bog in milost carjeva ne dala svobode. Ko so začeli dalje preiskavati njegove okoliščine, se je pokazalo, da ta svobodnjak je neki gospod Olivje Pen, bivši tajnik znanega Rošfora; v imenu „človekoljubja, omike in svobode“ se je on zapisal za Turško službo v Turško armado, želeč „boriti se z Ruskim barbarskim despotizmom.“ Dobro srečo! V Plevni je imel skoraj 5 mesecev priložnost ponavljati to, kar je pred 6 leti delal v Parizu: „v imenu človekoljubja, omike in svobode požigati in ljudi klati“, v Plevni pa še več; „v imenu omike in svobode“ je menda s Turškimi bašibuzuki rezal kristijanom nosove. Bog nas skoro izbavi takih svobodnjakov! — Jako zanimiva pisma nam v Rusijo piše knez Šahovskoj iz stana generala Gurko, iz katerih je posebno razvidno, s kakošnimi težavami so se borili naši junaki na Balkanih že pred zimo. Naj „Novicam“ podam tû odlomek iz knezovega pisma o tem, kaj se je godilo na Balkanskih gorah h koncu novembra meseca. „Sedlo gore Šandornika, ki se tudi Štrigla Balkan imenuje — pravi — so Turki silno utrdili, a naše armade so ga oblegle iz dveh strani zasevši ga proti sovražniku na dveh pozicijah. Pot iz

Etropolja k njim drži po globokem in ozkem jarku, konec katerega ima svoj stan Jekaterinopoljski grenadirski polk. Tukaj se deli pot na dve strmi stezini v goro, ena namreč drži na desno k poziciji generala Dandevilja, druga na levo k generalu Rauchu. Obe stezini držiti v strmo goro, zaraščeno z visokim gozdom, s katerega se ni videl ne naš ne sovražnikov stan. Samo dim tam pa tam se vzdiguje iz gostega drevja in visi pod nebom ter kaže, kje mora biti stan. Gledé po dimu bi se zdelo, da naš stan je blizo, a v resnici do generala Dandevilja je 8 vrst, do Raucha malo bliže. Po gozdu se razlega glasen krik, gejkanje, godkanje in nukanje, ki odmeva z raznih strani gozda in gor. Tam vlečejo v goro topove, dvanajst volov je vpreženo v jarmih sparoma, par za parom pred ogromnim topom, po vsakem volu en Bulgar maha s palico, oglušilno kričeči zdaj v bas zdaj v tenor. Od jarma prvega para volov je nategnjena dolga vrv, za katero vlečejo naši vojaki in Bulgari pomagajoči volom. Al vrv je še prekratka; prva dva Bulgara sta stegnila vsak eno roko, za njune roke sta se oklenila dva vojaka, za roke teh spet dva Bulgara itd. Naredili so tako živo verigo iz kakih 15 parov ljudi. Samega topa ni videti, on je zginil v množici ljudi, ki so se zacepili vanj z vseh strani: po šest mož okoli koles, ki z rokami in nogami pritiskajo, vlečejo in porivajo za špice in plotišča. Vsa množica je podobna gostemu mravljišču iz ljudi, ki napenjajo vse žile in sile s krikom „nu, nu! gej, gej! hi, hi!“ tako, da ne razločiš nikakoršnega celega glasa. Pet minut počitka! „Ej, dubinašku!“ je zakričal nekdo v množici, „ej, ej, zapoj, morda pojde!“ Suh majhen vojak je zapel s čistim tenorom: „Ej, dubinuška uhnet!“ „Ej zelenaja sama pojdet!“ — so v koru zapeli vsi drugi. Mravljišče je zamrgolelo okoli topa: „gej, gej, gej!“ kriče prvi, „nu, nu, nu!“ odgovarjajo zadnji; pesmi od krika že ni slišati, a top leze polževo pot, ozko, spolzivo, blatno, strmo v goro. Iz blata molé po stezini kamni, zdaj ostri, zdaj gladki, ki pot samo kazé. Ogniti se blata in kamnja ni mogoče, treba je vleči top po njem, tam pa tam tudi čez debele korenike dreves, ki so prepregle stezino s celo mrežo odrastkov. Delo je težko, počasno, ko bi Bog dal vsako uro eno vrsto daleč prevleči top, pa koliko časa je še treba na počivanje! Al čas teče! To je vojska s narodo, orožje so žile, uporni boj fizičnih sil z Balkanskimi gorami. 14 topov so tako že prevlekli na pozicijo Dandevilja in 14 k Rauchu. Pred in za topovi se pomika v goro dolga vrsta ljudi, konj in oslov s težkim tovorom na hrbtu, oni nosijo korbe s suharijami, sodčike z vodo in mehove s streljivom.“

O Osmanu, kakor pripovedujejo, se je začelo preiskavanje. V Plevni se izkopali iz zemlje nekoliko Ruskih in Rumunskih teles, in tako se je odkrilo, da Turki v Plevni so ranjene ravno tako mučili, kakor na Šibki in pri Telišu. Vrh tega je še prašanje, kaj se je zgodilo s tistimi vojaki, ki so zdravi padli v roke Turkov? Rumunija trdi, da Rumunskih vjetih bi moralo biti v Plevni do 2000, Ruskih bi tudi moralo biti do blizo tisoč. Osman bo tedaj dajal težki odgovor: jih je on li velil mučiti in ubiti? On bi vsaj bil moral za to skrbeti, da bi jih njegova tolvajska druhal, ki se je imenovala „armada“, ne bila smela ubivati. V naših časopisih oficijalnih sporočil o tej grozoviti Turški surovosti še nismo čitali, ali Osmana so zadržali v Kišenjevu, tedaj mora nekaj biti res iz vsega, kar se o njem govori.

V Gorici 27. jan. — Naš „Isonzo“ je tako dolgo vrtal in vrtal, dokler si je prevrtal luknjo do zbornice deželnega šolskega sveta. Slišal je tedaj — „Isonzo“ namreč — gledé obravnav in sklepov d. šolsk. sveta

v seji 16. t. m. to-le: Na dnevnem redu ste bili med drugim tudi te-le dve točki: a) Deželna jezika (ital. in slovenski) naj nehata biti zapovedana predmeta v tukajšnjih srednjih šolah; b) c. kr. 3razredna deška vadnica v Gorici (nekdanja normalka), katera je zdaj paralelna ital.-slovenska šola, naj se spremeni v čisto nemško 4razredno ljudsko šolo. Oba ta predloga je večina šolskega sveta zavrgla. Nasvét, da naj se sedanja dekliška nemška šola (združena z ženskim učiteljskim izobraževališčem) preuravná v paralelno ital.-slovensko dekliško vadnico s tem pogojem, da postane deška vadnica nemška, tudi ni obveljal, ker ni bil na dnevnem redu. Tako se tudi niso pretresale preuredbe učnega načrta za deželna jezika v srednjih šolah, potem ko je bil padel princip „neobligatnosti“ teh jezikov. Vse to in tudi nekaj razlogov, s katerimi so se zgoraj navedeni nasveti podpirali, vé „Isonzo“ povedati. Odgovoren za ta sporočila in njih resničnost naj bode „L' Isonzo“. — Pravitisti list omenjenega časnika, ki je prinesel sporočilo o seji deželnega šolskega sveta od 16. jan., ima tudi precej dolg, pa dovolj zmeren vveden članek o imenovanji novega direktorja za tukajšnji gimnazij. Novi ravnatelj je — kakor je znano — g. Theodor Pantke, dosedaj vodja gimnazije v Bolcanu, rojen v Pruski Šleziji. Kakor ni „Is.“ zastran prejšnjega ravnatelja, dr. Zindler-ja, dobro podučen, tako — nadejamo se — da se tudi strah njegov in njegova prerokovanja gledé novega direktorja, ne uresničijo. — Ker sem že pri šolskih rečeh, naj povem še dvoje šolskih vesti. Preteklo sredo (23. t. m.) zvečer je umrl tukaj Dunajski (Therezijskega gimnazija) prof. g. Kořen, izvrsten filolog, sin nekdanjega blagega srednje-šolskega nadzornika Primorskega V. Kořena, kateri je leta 1862. v Trstu umrl. Prišel je bil prof. Kořen v Gorico preteklo jesen, ker je za pljučno sušico bolehal. Imel je pa tudi bramorko (Beinfrass) na roki in so mu bolno roko malo časa pred smrtjo v Trstu odrezali. (Pač potrebno je bilo to!! — saj je vsak otrok vedel, da to zimo za pljučno boleznijo umrje.) Kost odrezane roke je imel mrlič pri sebi v trugi. Poslednjo čast mu je izkazal v četrtek gimnazij. — V tukajšnjem zavodu šolskih sester je umrla ni davno neka deklica Z. za srčno vodenico. Ali naš magistratni tajnik, g. F., je sprejel v zapisnik neke govorce, vsled katerih bi bila bolezen omenjene deklice nalezljiva „rudeča vročica“. Iz „zdravstvenih ozirov“ je poslal municipij brž svojega zdravnika v zavod. Nasledek tega je bil, da je došel šolskim sestram ukaz, šolo za vnanje deklice zapreti, notranje pa v 3 dneh razpustiti. Ali prednica se obrne telegrafno v Trst na namestništvo, katero je poslalo v naglici ondašnjega zdravnika dr. Zadro-a*) v zavod. Vsled njegovega sporočila je c. k. namestništvo 25. t. m. županovo naredbo ovrгло v tem, da — ker ni zdaj nikake nalezljive bolezni v zavodu, — ni treba razpustiti notranjih odgojenk, zunanjim pa naj ostane šola še zaprta. Današnji „Eco“ je prinesel mikaven komentar k municipijskemu ukazu. — Dne 22. jan. je bil posvet o načrtu kupčijske zbornice zadevajočem ustanovitve „ljudske banke“. Nazoči gospodje (20 jih je bilo) so v principu odobrili predloženi načrt, za katerega natančnije pretresanje je izvoljen odbor 7 muž, med njimi g. župan dr. Deperis, 2 Ritterja in drugi. — Že spet preuredbe v naši deželni kmetijski šoli! Najnovejši načrt je ta: Za Slovence bode

samo po zimi teoretično praktična šola v Gorici, o drugih letnih časih pa bosta hodila učitelja okoli po deželi in kmete praktično podučevala. Italijanski oddelek ostane za celo leto, toda izučevali se bodo v njem — menda tudi le bolj praktično — laški koloni in gastaldi (to je mali zemljiščni oskrbniki). Vinokemijsko poskuševališče se loči od kmetijske šole in združi se svilorejskim poskuševališčem. Ves ta načrt prihaja od prof. Haberlandt a. Dne 4. prih. meseca februarja bode vse te reči pretresal (privaten) zbor deželnih poslancev, in, ko bo stvar dognana, pride pred deželni zbor. Bog daj, da bi se ta sitna zadeva enkrat ugodno uravnala in da bi bil dragim poskušnjam konec, brez škode za slovensko mladino!

Novomesto. (Narodna čitalnica naša) napravi v spomin Vodniku 2. svečana (v soboto) slovesno besedo s sledečim programom: 1) Rohrmann — „Himna na Vodnika“, moški zbor. 2) Slavnostni govor. 3) F. Rode — „Quartetto op. II.“ a) Moderato. 4) Nedved — „Želje“ — bariton solo z glasovirom. 5) Boildieu — „Dame blanche“, ouvertura za štiri roke na glasoviru. 6) Autore ignoto — „Večerna“, čveterospev. 7) Allard — Koncertnu fantazija o Donizetti-jevi „Favoriti“. 8) Mendelsson — „Pozdrav“, dvospev za sopran in bariton. 9) F. Rode — „Quartetto op. II.“ b) Adagio, c) Finale. 10) Heidrich — „Jadransko morje“, moški zbor. — Po dovršenem programu: Sijajni ples. Začetek točno ob 8. uri zvečer.

Iz Ljubljane. — V soboto dopoldne je došel tudi „Novicam“ z Dunaja telegram, da je cesar sprejel odpoved Avstrijskega ministerstva, da pa je odstopivšim ministrom nálog dal, naj opravljajo posle svoje, dokler ni sestavljeno novo ministerstvo. Čeravno s samo premembo oséb Avstrija ne pride iz zadreg, ki niso še nikdar tolike in take bile, kakor so dandanes, ampak da celotno monarhijo rešiti more le odstranjeni dualizem (kar zdaj že tudi ustavoverci sami javno pripoznavajo) in pa korenito predrugačena sistema, to je, ustava prava, vsem narodom pravična, nam je glas odstopa Auerspergovega ministerstva vendar dobro došel zato, ker je začetek krize, ki naposled pelje do temeljite prestrojbe Avstrije. Da se vprašanje: kakošno ministerstvo pa zdaj dobimo, razpravlja zdaj povsod, kamor prideš in po vseh časnikih, je čisto naravno, pa tudi ni se čuditi, da vsak kaj družega vé in pové, tako, na priliko, da je cesar k sebi poklical predsednika zbornice poslancev dr. Rechbauerja, grofa Hohenwarta, dr. Herbst, barona Kellersperga, grofa Taaffe a, dr. Smolko itd., da bi ta ali uni sestavo novega ministerstva prevzel ali vsaj v ministerstvo stopil. Po dobrih informacijah, ki jih mi imamo z Dunaja, so vsa ta poročila le kombinacije. Gotovo je, da minister Lasser je po mrtvudu na smrt bolan, minister Stremayr pa je tudi na možganih tako hudo zbolel, da ga véasih manija napada. Ta dva ne bosta tedaj več ministra, a tudi dr. Glaser, Unger, Chlumecki in Depretis so neki izrekli, da v nobeno ministerstvo ne stopijo več; za verjetno pa veljá govornica, da knez Auersperg prevzame sestavo novega ministerstva. Hohenwart zdaj nikakor ne bi prevzel ministerstva, kajti položaj dandanes je še tak, da nobeno ministerstvo, ki prevzame dedšino Lasser-Auerspergovo, ne bo ostalo dolgo na krmilu, k večemu za par mesecev. Dozdaj na vrhuncu stoječa stranka mora prav do konca pokazati, da ni sposobna, krmilo vladno tako voditi, kakor mora biti na blagor Habsburške monarhije. Dozdaj tudi grof Hohenwart, kakor več drugih gori imenovanih, ni bil k cesarju poklican. To pa je resnica, da strah pred Hohenwartom je na Du-

*) Dr. Z. je deželni zdravstveni poročevalec. Pis.

naji že zelo ponehal in da pride čas, ko po novih bla-
mažah, ki ne bodo izostale sedanjim ustavovercem, po-
stane Hohenwart glasilo vsem pravim Avstrijancem.
Tako stojé danes stvari. Vsak dan nam tedaj utegne
prinesti novico, da Auersperg sestavlja novo mini-
sterstvo, ki bode, kakor gori rečeno, le začasno, tem-
več, ker je še v gosto meglo skrito, kaj se bode iz-
kuhalo na Ogerskem, in kaj se zgodi na Tur-
škem. Današnji dualizem lomi in paralizira
odločno postopanje monarhije.

— Med mnogimi kandidati za mesto c. k. dežel-
nega predsednika Kranjskega imenuje se zdaj
tudi knez Metternich, ki je prejšnji čas bil dvorni
svetovalec pri deželni vladi in kateri je priljubljen
knezu Auerspergu.

— (Volilni listi za kupčijsko in obrtnijsko zbornico)
morajo zadoji čas danes in jutri v Ljubljani biti. Iz
več krajev so nam došle pritožbe, da obrtniki, ki tr-
dijo, da plačujejo predpisani davek in ki so zmirom
prej volili, zdaj niso dobili glasovnice, drugi pa ka-
kor, na pr. gosp. Jož. Kupferschmied, bivši lekár v
Postojni, je dobil glasovnico, — da okrajni sluga zopet
pogostoma sleparijo ljudi z nemško in slovensko tiska-
nimi imeniki kandidatov nam nasprotne stranke, češ,
da mora voliti list nemudoma podpisan in njim izročen
biti itd. Tako je bil celó gosp. notar Svetec po nekem
volilcu, katerem je okrajni sluga glasovnico odnesel,
naprošen, naj se pri c. k. okrajnem glavarju Litijskem
pritoži, da dobí glasovnico nazaj, katero mu je pod-
križano okrajni sluga odnesel, kar se je tudi zgodilo.
V Žužemberku 28. dne t. m. še noben obrtnik ni
imel izkaznice v rokah. Pa kaj hočemo še dalje na-
števati nepravilnosti, naj zadostujejo fakta, da se vo-
litve zopet tako vršijo kakor leta 1875!

— (V seji dežel. odbora 25. januarija) bilo je na
znanje vzeto poročilo gledé vdeležbe kranjskega dežel-
nega muzeja pri svetovni razstavi v Parizu. Se-
stavljena je namreč zbirka najimenitnejših najdeb na
Ljubljanskem mahu od starodavnih stavb na koléh
(Pfahlbauten). Ta za Pariško razstavo odmenjena zbirka
obseza memo različnih lončenih stvari najimenitnejše
druge najdbe v obilnem številu prav lično pripete na
belo pobarvanih deskah, katerih je 42. Ta jako za-
nimiva zbirka pa, predno odide v Pariz, je od da-
nes naprej za nekoliko časa za ogled vsacemu
razpostavljena v spodnjem oddelku Ljubljan-
skega muzeja. — Nekaterim krajem občine Škoci-
janske in Šmarjetske je deželni odbor dovolil po 21
oziroma 20 odstotkov, občini Bostajnski po 20% ob-
činske priklade.

— (Mestni odbor) je 25. dne t. m. imel sejo, v
kateri so se večidel obravnavale gospodarske mestne
zadeve: kanali, mostovi itd. na kratko; obširnejša raz-
prava se je sukala okoli onega zapuščenega pašnika
na gradu, ki je lastnina mestna in katerega je odbornik
Regali v obravnavo prinesel. Govorili so odborniki:
Regali, Horak, Potočnik, Klun, Lasnik, Ziegler, vitez
dr. Kaltenegger in Leskovic, naposled je obveljal Ho-
rakov predlog, po katerem se je magistratu dal nálog,
naj preiskuje in prevdarja ter potem poroča, ali bi se
ta parcela ne dala tako z drevjem zasaditi, da bi bila
prijetnemu gajiču podobna in bi se s tem olepšala oko-
lica gradú. Na interpelacijo Potočnikovo v zadnji
seji: kaj je krivo temu, da je zadnji čas skor vsak
teden požár v dimnikih Ljubljanskih, je odgovoril
župan, da se je res marsikaj zanemarilo o nadzor-
stvu dimnikarjev, njihovih pomočnikov in učencev,
kar se v prihodnje ne bo, — da pa tudi nečimurnost
hišnih gospodarjev je marsikatere nesreče kriva, in tu
sem spada tudi to, da so v mnoge dimnike vzdidavali

prejšnje čase lesene tramove, kar se zdaj ne sme
več. — Po javni seji imela je biti še tajna seja, v
kateri bi se bile obravnavale remuneracije, podpore in
predplačila mestnim uradnikom. Ko predloga Horako-
vega, naj se ta stvar odstavi iz današnjih obravnav,
večina ni hotela sprejeti, so narodni odborniki zapustili
dvorano; zato pa je moral seji konec biti, ker odbor-
nikov nemške stranke bilo je premalo, da bi bil zbor
sklepčen. „Tagblatt“ zato po svoji znani maniri laja
na národno stranko, češ, da ni v vsem pokorna odbor-
nikom, ki se smatrajo dandanes za „gospode na ro-
tovžu.“ Če narodni odborniki zahtevajo, naj tudi seje,
v kateri se nagrade in podpore delijo mestnim uradni-
kom ali služabnikom, bodo javne, a ne skrivne, da
mestjani zvedó, kdo je tako marljiv, da nagrado za-
služi, in kdo je tako v stiskah, da podpore potre-
buje, vendar vendar tako zahtevanje ni pretirano, vsaj
uno je častno, to pa ne sramotno. Čemu tedaj za sklepe
take skrivnostnih sej, vsaj tudi tako imenovane javne
so skrivne, ker nimajo poslušalcev.

— (V odbor Matice slovenske) se ima, kakor v
zadnjem listu „Novic“ objavljeni program kaže, voliti
16 odbornikov. Ker pa je pri vsakoršnih volitvah vsa-
cemu volivcu po godu, ako vé, koga volijo drugi, pri-
poročajo se po dogovoru z mnogimi društveniki zdolej
imenovani gospodje, med katerimi jih je 9 že zdaj v
odboru bilo, 7 pa je novih namesti onih, ki so se od-
povedali odborstvu. Tudi monsignor Luka Jeran je v
novem letu naznanil, da ne more za naprej več od-
bornik „Matici“ biti. Ker poleg znanstvenih zadev ima
odbor tudi gospodarska, blagajniška in računska opravi-
vila, zato potrebuje odbor Matičin različnih moči. Z
ozirom na ta različna opravilstva nasvetujejo se go-
spodje: dr. Jarc Anton, bivši dež. šolski nadzornik,
Kozler Peter, posestnik, Krisper Val., posestnik,
Močnik Matej, učitelj v 1. mestni šoli, Zupančič
Vilibald, profesor v izobraževališču za učiteljice, Robič
Luka, deželni poslanec, Vilhar Ivan, trgovec, Kržič
Anton, katehet v nunskih šolah, dr. Zupanec Jernej,
c. kr. notar v Ljubljani, Hubad Franjo, profesor v
Ptujem, Erjavec Franjo, profesor više realke v Go-
rici, Marušič Andrej, profesor gimnazije v Gorici,
Šuklje Franjo, profesor gimnazije v Wien. Neustadtu,
Majcigar Janez, profesor gimnazije v Mariboru, Pa-
rapat Janez, župnik na Vranji peči, Žolgar Miha,
profesor gimnazije v Celji.

— (Vabilo k slovesni besedi v spomin Valentinu
Vodniku) 2. dne svečana. Program besedi: 1. Zajc —
„Hrvatska kantata“, svira vojaška godba. 2. Križov-
sky — „Utonjena“, moški zbor. 3. Slavnostni govor,
zložil Josip Cimperman, govori gospá Franja Ravnihar-
jeva. 4. Lortzing — iz opere „Car in tesár“, šestospev,
pojó gospodje Meden, Branke, Stegnar, Valenta, J. Pa-
ternoster in Nolli, s spremljevanjem glasovira. 5. R.
Genee — Posnetki iz operete „Seekadet“, svira vojaška
godba. 5. Winter — „Jadransko morje“, moški zbor
s spremljevanjem vojaške godbe. — Po besedi sijajni
ples. Začetek točno ob 7½ uri zvečer. Vstopnina po
navadi poprejšnjih let: vsak ud čitalničin brez razločka
plača 50 krajc., — gost, po kakem udu vpeljan pa
1 goldinar.

— Žalostno naznanilo, da je gosp. Primož Remic,
župnik v Škofji Loki, umrl, došlo je danes v Ljubljano;
jutri dopoldne bo pogreb.

— V Celovcu je umrl 20. dne t. m. naš častiti
roják, narodni mož, gosp. Peter Žeravec, bivši pred-
sednik c. k. deželne sodnije, v 72. letu svoje starosti.

— (Avstrijsko patriotsko pomočno društvo) na Du-
naji je z dopisom od 26. t. m. Ljubljanskemu društvu
gospoj za ranjene in bolne vojake potrdilo prejem

njemu poslanih 12 zabojev perila in obvez, in izreklo najtoplejšo zahvalo v imenu obeh vojskovajočih se strank.

— („Brencelj“ šte. 2), ki je prišel v soboto 26. dne t. m. na svitlo, je bil jako mikaven po besedi in podobi. Škoda, da ga je policija pograbila in tako ni prišel naročnikom v roke. Štev. 3. pride 1. februarija na dan s prilogo, da bodo naročniki vsaj nekoliko odškodovani.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — 26. dne t. m. je bila zbornica poslancev tako polna v vseh prostorih, kakor še nikoli; novica namreč, da bode ministerstvo zbornici poročalo o svojem odstopu, je celó na galerije privabila mnogo občinstva. In to se je res zgodilo. Ministerstva predsednik knez Auersperg je besedo poprijel ter naznanil, da je Njihovo veličanstvo sprejelo odpoved ministerstva z nalogo, naj posluje tako dolgo, da novo ministerstvo nastopi. — Ko je izgovoril minister, navetuje zbornice predsednik, naj prestane danes seja, ker težko da bode volja zbornico, po zaslišanjem tako važnem poročilu nadaljevati zborovanje. Poslanci pritrđijo in zbornico zapustijo — vsak v svojih mislih.

— V privatnem zboru prvomestnikov različnih klubov ustavoverne stranke (grof Hohenwart kot prvomestnik opozicijskega kluba ni bil pozvan), ki ga je potem k sebi sklical ministerstva predsednik Auersperg, jim je on razložil vzroke, zakaj da se je ministerstvo odpovedalo, pred vsem zato, ker je iz vseh obravnav razvidelo, da zbornica poslancev nikakor noče pritrđiti oni viši colnici na kavo in petrolej, ki jo Ogri odločno zahtevajo, kateri je pa tudi Avstrijsko ministerstvo pritrđilo; po takem ni ostalo ministerstvu družega, nego odstopiti. Res čudno! **Kava in petrolej sta naredila**, kar vse druge mnogoletne želje in pritožbe s sedanjo ustavo nezadovoljnih narodov Avstrijskih niso zamogle! Naj bi tedaj materijalistična kava in petrolej bila pogón politiki Avstrijski, da bi iz pepela nesrečnega, nikomur povoljnega dualizma kakor fenis se rodil vsem narodom Avstrijskim pravični federalizem! — Sam stari Magjarski agitator Košut v svojem poslednjem pismu priznava, da z ozirom na novi svét, ki se vstvarja na Turškem, Ogerska nima moči ne poročstva brez Avstrije. To morajo previdni Ogerski državniki tudi sami priznati, da v sedanjem položaji Avstrija in Ogerska niste si ena drugi na pomoč in varstvo, ampak le zmeda in razpor.

Iz Nemčije. — Knez Bismark je hudo zbolel, kar se ne bode dalo dolgo več svetu skrivati.

Iz Italije. — Da se je bilo v Rimu tiste dni potem, ko je bil Viktor Emanuel oči zatisnil, res bati homatij, sodi lahko vsak, kdor italijanske razmere in sosebnost med cerkveno in državno politiko pozná. Posneti se je pa dalo to tudi iz časnikov. Da se je Humbert tako hitro po očetovi smrti dal razglasiti za kralja, to je — kakor drugod — dinastijska šega. Ali ta pot v Rimu bil je vzrok te naglice bržko ne tudi še drug. Republikanskih izjav so se bali in morebiti tudi cerkvenih. Za to — in ne samo zarad pogrebnih slavnosti — so potegnili toliko armade v glavno mesto, da so morali konjiki v Koloseji malo da ne pod milim nebom bivati. — Od cerkvene strani so se italijanski kraljevi gospodarji bali med drugim kakega hudega vzora zastran cerkvenih pogreb-

nih obredov. Zato so leteli telegrami po vsem kraljestvu. „Kralj je umrl previden sè ss. sakramenti; papež je cerkveni pogreb dovolil.“ — Zdaj pa naj gleda nepopularni Humbert, kako bo izhajal sè strankami in kako bo cerkveno-politično štrečno razmotal.

Iz Rusko-Turškega bojišča. Zasedši Drenopolje se pomikajo Rusi dalje proti Carigradu, v Aziji pa je vsak dan pričakovati propada Erzeruma. Tudi Grki so jeli rogoviliti in se kažejo silno vojskoželjne. 10.000 oseb je 27. dne t. m. razsajaje po ulicah v Atenah razbijalo okna na palačah 4 ministrov; kralj sam je skušal pomiriti razsajalce; armada je bila konsignirana. Važnejše pa, ko vse to, so obravnave mirú. Turčija je popolnem ob tla, zato je ukazala svojim pooblaščenecem, ki so se podali k Ruskemu velikemu knezu v glavni stan, naj podpišejo vse pogoje, ki jih stavi Rusija. Ti pogoji, ki so se 26. dne t. m. v Kazanliku podpisali, na drobno še niso znani, ker so neki le vladam Evropejskim tajno naznanjeni; ugiba se, da utegnejo biti ti-le: Bulgarija postane samostojna pod pokrovstvom sultana, Srbija popolnoma neodvisna in dobí veči del Stare Srbije, Rumunija se popolnoma odtrga od Turčije in odstopi nekaj svoje dežele Rusiji, zato pa dobí druge od Turčije; Črnagora dobí vse, kar bo imela po vojski v rokah (tedaj veliko dežele v Albaniji in nekaj v Hercegovini), Bosna in Hercegovina dobite krščanske glavarje, vrh tega morajo Črkezi in bašibozuki ter mohamedanci sploh po vseh teh deželah oddati orožje in ne smejo ga več nositi. Rusija sama zahteva vso gornjo Armenijo in 100 milijonov Turških lir odškodovanja za vojne stroške, ali če Turčija ne bi bila v stanu tega zneska plačati (kar gotovo ni v stanu), še več zemljišča ali pa vojnih ladij za ta denar. Tudi se imajo vse trdnjave Turške ob Donavi razdžati. — To neki so prvi pogoji; če jih Turčija podpiše, potem še le je Rusijo volja spustiti se v nadrobno obravnavanje zarad sklepa mirú. O premirji, katerega Turki in njihovi prijatelji tako srčno želé, tedaj ni nobenega govorjenja; „mir ali pa nič“ pravi Rus in neprenehoma maršira proti Carigradu ter stiska Erzerum; Srbi oblegajo trdnjavo Vidin, kateri ni nobene pomoči več, Črnogorci pa so na poti proti Podgorici. — Kaj pa Anglež? Nič! Angleško vojno brodovje, ki je na preži v Beziškem zalivu, je dobilo sicer povelje jadрати v Dardanele, pa komaj so se ladije tam prikazale, že je prišlo nasprotno povelje in vrnile so se nazaj v svoje Beziško stališče. Zakaj, to nihče ne ve. — Tako se morda za zdaj vstavi vojska, al jugoslovansko vprašanje ne bo rešeno, dokler ima Turek še kaj zemlje v Evropi. Upamo pa, da Rusija, ki ima Turka zdaj popolnem v svoji moči, ne bo odnehala, dokler ne bodo Jugoslavani po vse osvobodeni Turškega jarma.

O Srbih se sliši, da so imeli zadnji čas hude bitve, v katerih so pa povsod zmagovali. Rusi jih neki priganjajo, da bi naglo napredovali, da bodo o sklepu mirú več dežele zasedene imeli.

Žitna cena

v Ljubljani 23. januarija 1878.

Hektoliter v nov. denarji: pšenice domače 9 fl. 59. — banaška 11 fl. 18. — turšice 6 fl. 80. soršice 6 fl. 80. — rži 6 fl. 40. — ječmena 5 fl. 63. — prosa 7 fl. 3. — ajde 6 fl. 34. — ovsa 3 fl. 41. — Krompir 3 fl. 5 kr. 100 kilogramov.